

Walki semantyczne

Marcin Maciejewski

Walki semantyczne
Perspektywa
dyskursologiczna i metakrytyczna

Poznań 2025

Projekt okładki
Wydawnictwo Rys

Ilustracja na froncie okładki:
Marcin Maciejewski z wykorzystaniem AI

Recenzja:
prof. dr hab. Waldemar Czachur, UW

Copyright by:
Marcin Maciejewski

Copyright by:
Wydawnictwo Rys

Wydanie I
Poznań 2025

ISBN 978-83-68006-63-6

DOI 10.48226/978-83-68006-63-6

Wydanie:

Wydawnictwo Rys
ul. Kolejowa 41
62-070 Dąbrówka
tel. 600 44 55 80
e-mail: tomasz.paluszynski@wydawnictworys.com
www.wydawnictworys.com

Spis treści

Wprowadzenie	7
1. Dyskurs	15
1.1. Teoria dyskursu.....	15
1.2 Dyskurs, wiedza, władza	33
1.3 Dyskursywne obrazy świata	44
2. Perspektywa krytyczna i metakrytyczna dyskursu	53
2.1 Analiza dyskursu	53
2.2 Krytyczna analiza dyskursu (KAD)	63
2.3 Analiza dyskursu: między ujęciem preskryptywnym a deskryptywnym.....	68
2.3.1 Dyskurs a proces samooszukiwania się	74
2.3.2 Krytyka lingwistyczna jako dyskurs uświadamiający ...	98
2.3.3 Dyskurs a lingwistyka laików	111
2.4 Perspektywa metakrytyczna dyskursu.....	116
3. Walki semantyczne	121
3.1 Typologia walk semantycznych.....	132
3.1.1 Konkurencja określeniowa.....	133
3.1.2 Konkurencja znaczeniowa.....	136
3.1.2.1 Znaczenie i koncepty.....	139
3.1.2.2 Konkurencja deskryptywna	144
3.1.2.3 Konkurencja deontyczna	149
3.1.3 Konkurencja referencyjna	151
3.2 Miejsca agoniczne	154
3.3 Walka semantyczna a walka o dyskurs.....	158
4. Tematyzacja walk semantycznych.....	165
4.1 Nazywanie walk semantycznych.....	171
4.2 Formy i funkcja tematyzacji językowej.....	179
4.3 Tematyzacja walk semantycznych jako przedmiot badań	187
4.4 Kryteria analizy tematyzacji językowej	197
5. Pola walki semantycznej: biopolityka i (bio)medykalizacja	207
5.1 Dyskurs o zdrowiu.....	211
5.2 Medykalizacja.....	224
5.3 Biopolityka i biomedykalizacja	236

5.4	Medykalizacja jako działanie językowe	242
5.5	Typologia i przykłady walk semantycznych w biomedykalizacji zdrowia seksualnego i psychicznego....	252
5.5.1	Walka semantyczna o pojęcia kluczowe	256
5.5.1.1	Walka semantyczna o „zdrowie”	257
5.5.1.2	Walka semantyczna o „zdrowie reprodukcyjne” i „zdrowie seksualne”	266
5.5.2	Walka o definicje	276
5.5.3	Walka o znaczenia cząstkowe	295
5.5.4	Walka o relacje referencyjne	300
6.	Zakończenie	317
7.	Bibliografia	323